



**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ:
«ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ, ΑΡΧΕΙΑ,
ΜΟΥΣΕΙΑ»**

**Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης
Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών**

Διπλωματική Εργασία

**Διερεύνηση της αποδοχής των νέων μοντέλων
αξιολόγησης και διάθεσης των επιστημονικών
εκδόσεων με έμφαση στις επιστήμες υγείας**

Ειρήνη Δεληκούρα (ΑΜ: 186882003)

Επιβλέπων: Δημήτριος Κουής

Αθήνα, Μάρτιος 2020

Εισαγωγικά στοιχεία - Σύντομη ιστορική αναδρομή

1660 το πρώτο «επίσημο» δίκτυο επικοινωνίας με τη δημιουργία της επιστημονικής κοινότητας / ένωσης "Royal Society of Science and the Paris Academy of Science"

1665 η Royal Society of London δημοσίευσε το πρώτο επιστημονικό περιοδικό σε παγκόσμια κλίμακα με τίτλο: "Philosophical Transactions for the Royal Society"

Οι επιστημονικές κοινότητες / ενώσεις έδωσαν μεγάλη ώθηση στα επιστημονικά περιοδικά, ώστε να αποτελέσουν το κοινό μέσο δημοσίευσης ιδεών, θεωριών και και ερευνητικών ευρημάτων

19^ο αιώνα: εμφάνιση των πρώτων εκδοτικών οίκων
Ο ρόλος των επιστημονικών ενώσεων στη δημοσίευση -
διάθεση της επιστημονικής έρευνας περνάει σε δεύτερη μοίρα.



Προβληματισμός αν οι εκδοτικοί οίκοι θα λειτουργήσουν με κύριο
γνώμονα τις ανάγκες των ερευνητών



Αύξηση του κόστους συνδρομής μέχρι το 2011



το φαινόμενο δημιουργίας μονοπωλίων



Εξάρτηση της επιστημονικής έρευνας με το «παραδοσιακό» μοντέλο έκδοσης των
επιστημονικών περιοδικών χαρακτηρίζεται δυσλειτουργική



Ο συγγραφέας-ερευνητής δεν είναι ελεύθερος να χρησιμοποιήσει διαφορετικές
υπηρεσίες για την απόθεση, την ευρετηρίαση και την αξιολόγησή των άρθρων του



Κίνημα Ανοικτής Πρόσβασης (Open Access)

Σύμφωνα με τον Lewis (2012), Ανοικτή Πρόσβαση ορίζουμε: «ένα εναλλακτικό επαγγελματικό μοντέλο δημοσίευσης επιστημονικών περιοδικών σύμφωνα με το οποίο διατίθενται ελεύθερα στο διαδίκτυο επιστημονικά άρθρα και τα έξοδα δημοσίευσής τους καλύπτονται με μέσα διαφορετικά από τις συνδρομές».

- ❖ Χωρίς επίσημη δομή
- ❖ Χωρίς συγκεκριμένο εμπνευστή-αρχηγό
- ❖ Διακήρυξε ότι δεν είναι λογικό, ούτε αναγκαίο να χτίζονται πλέον φραγμοί ανάμεσα στους ερευνητές και στην ίδια την έρευνα
- ❖ Βιώνεται ως μια μορφή κοινωνικής αντίστασης

Πρωτοβουλίες Ανοικτής Πρόσβασης

Πρωτοβουλία της
Βουδαπέστης
(Budapest Open
Access
Initiative, 2002)

Η διακήρυξη του Βερολίνου για την
Ανοικτή Πρόσβαση στη Γνώση των
Θετικών και Ανθρωπιστικών
Επιστημών (Berlin Declaration on
Open Access to Knowledge in the
Sciences and Humanities, 2003)

Δήλωση της Βηθεσδά
(Suber, 2003)

Σκοπός της διπλωματικής είναι:

❖ να διερευνήσει τη στάση των επιστημόνων υγείας στην Ελλάδα, αναφορικά με τα νέα μοντέλα αξιολόγησης και διάθεσης των επιστημονικών δημοσιεύσεων που πλαισιώνουν το κίνημα της Ανοικτής Πρόσβασης και της Ανοικτής Επιστήμης, γενικότερα.

❖ να εξάγει χρήσιμα συμπεράσματα για την προσέγγιση της κοινότητας των επιστημόνων υγείας με στόχο τη διάδοση των αρχών της Ανοικτής Επιστήμης.

Διάρθρωση της Εργασίας

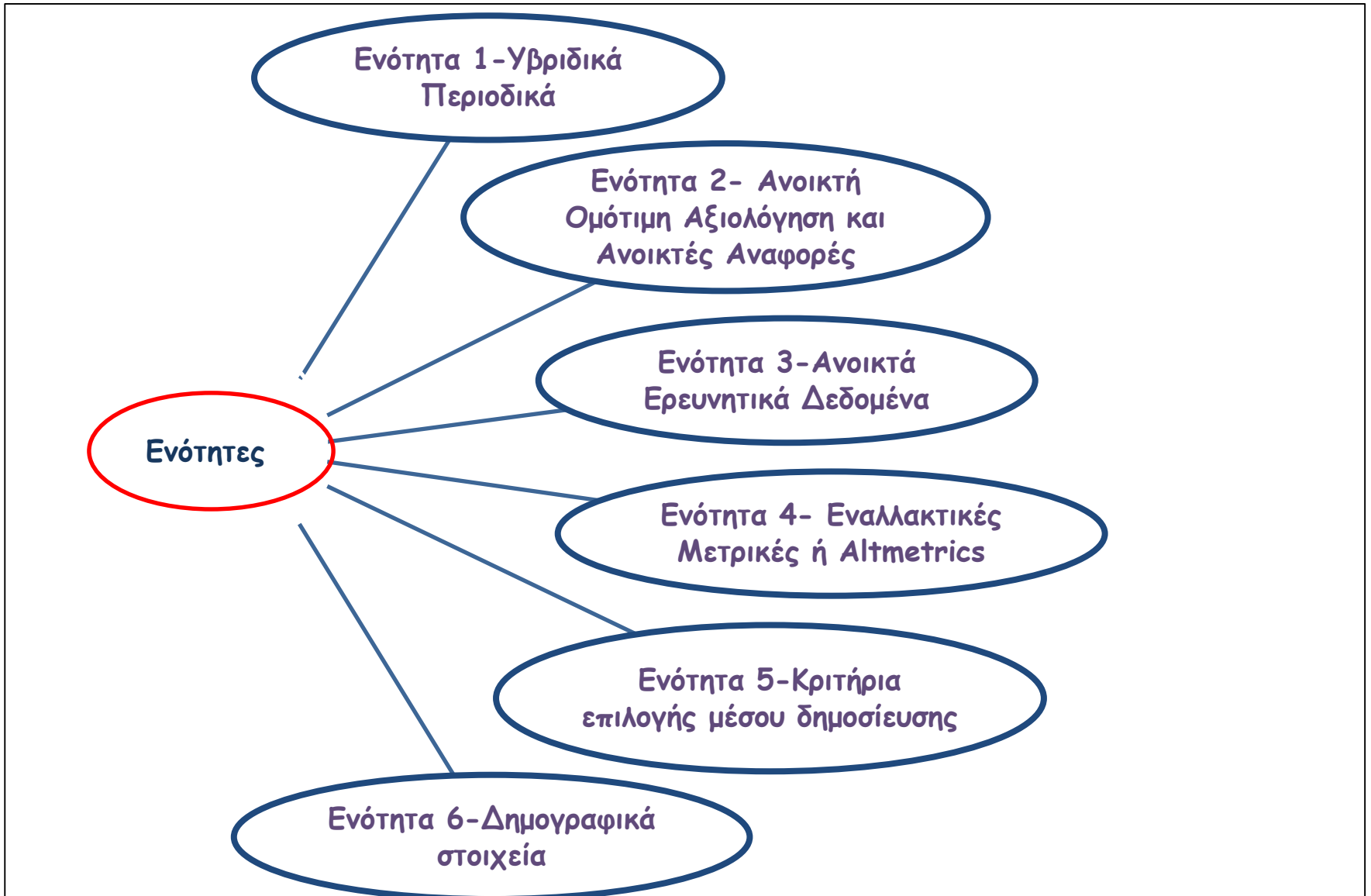
- ❖ Εισαγωγή (σκοπός, μεθοδολογία, περιορισμοί, ορισμοί, διάρθρωση, κύρια συμπεράσματα)
- ❖ Βιβλιογραφική έρευνα
 - ❖ ορισμός **Ανοικτής Πρόσβασης (Open Access)**, μοντέλα, πρωτοβουλίες, παγκόσμιες τάσεις,
 - ❖ **Ανοικτές Άδειες Χρήσης** (creative commons), **αρχές ηθικής** για τη βιοϊατρική έρευνα
 - ❖ **Ανοικτά ερευνητικά δεδομένα** Open Research Data – αρχές FAIR
 - ❖ **Ανοικτή Ομότιμη Αξιολόγηση** (Open Peer Review)
 - ❖ Κοινωνικά δίκτυα και **Εναλλακτικοί δείκτες μέτρησης απήχησης** (Altmetrics)
- ❖ Μεθοδολογία – ερωτηματολόγιο
 - ❖ Ποσοτική έρευνα, δομημένο ερωτηματολόγιο, χαρακτηριστικά πληθυσμιακού δείγματος, κριτήρια επιλογής. Πιλοτική εφαρμογή.
 - ❖ Χρήση LimeSurvey για αποστολή και συλλογή δεδομένων.
 - ❖ Χρήση Jasp για στατιστική επεξεργασία.
- ❖ Αποτελέσματα – ευρήματα
- ❖ Συζήτηση – Συμπεράσματα – Μελλοντικές προεκτάσεις

Θεματικοί άξονες

Στοιχεία έρευνας - ερωτηματολογίου

- ❖ **Μέθοδος:** ποσοτική
- ❖ **Δείγμα πληθυσμού:** επιστήμονες υγείας - χρήστες της βιβλιοθήκης του Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο» (Ακαδημαϊκοί ιατροί, ιατροί του ΕΣΥ, Νοσηλευτικό, Παραϊατρικό προσωπικό, μεταπτυχιακοί & ερευνητές Επιστημών Υγείας).
- ❖ **Ερευνητικό εργαλείο:** δομημένο ερωτηματολόγιο διαρθρωμένο σε 6 ενότητες & αποτελούμενο από 10 ερωτήσεις βάσει των ερευνών του εκδοτικού οίκου Taylor & Francis (2014) & των Hernández-Borges et al. (2006), Dallmeier-Tiessen et al. (2014), Vlachaki (2015).
- ❖ **Είδη ερωτήσεων** [Με βάση την κλίμακα Likert με 4 επιλογές, Κλειστές (ναι, όχι) και αριθμητικής κατάταξης (ranking)]
- ❖ **Πιλοτική εφαρμογή** του ερωτηματολογίου [έντυπη μορφή]
- ❖ **Επεξεργασία των ενοτήτων, ερωτήσεων, υποερωτημάτων & απαντήσεων** μέσα από το λογισμικό **LimeSurvey**. **Διαμόρφωση των κειμένων** της έρευνας (πλαίσιο έρευνας, καλωσόρισμα, υπενθύμιση, επιβεβαίωση, ευχαριστήριο-τέλος)
- ❖ **Μαζική αποστολή ερωτηματολογίων** τον Ιανουάριο 2020 με προσωπικές προσκλήσεις
- ❖ **Συμμετοχή:** 425 άτομα & 215 συμπλήρωσαν πλήρως το ερωτηματολόγιο (51%)

Δομή ερωτηματολογίου



Παράδειγμα Ερώτησης

Κωδικός ερώτησης	Ερώτηση
Q1	Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω δηλώσεις σε ό,τι αφορά τα Υβριδικά Περιοδικά που προσφέρουν το μοντέλο της Χρυσής Ανοικτής Πρόσβασης (Gold Open Access model);
Κωδικός υποερώτησης	Υποερωτήσεις
SQ001	1. Τα Υβριδικά Περιοδικά συνδυάζουν την ποιότητα ενός συνδρομητικού περιοδικού και τα οφέλη της Ανοικτής Πρόσβασης, άρα είναι πιθανόν τα άρθρα τους να λαμβάνουν περισσότερες αναφορές.
SQ002	2. Ένα «ανοικτό» άρθρο σε ένα Υβριδικό Περιοδικό είναι πιθανόν να λάβει κατά μέσο όρο, περισσότερες αναφορές από ένα «κλειστό» άρθρο στο ίδιο περιοδικό ή σε σχέση με ένα «ανοικτό» άρθρο σε ένα αποθετήριο.
SQ003	3. Τα Υβριδικά Περιοδικά παρέχουν μικρότερους χρόνους αναμονής για την αξιολόγηση και την έκδοση ενός άρθρου με ανοικτή πρόσβαση (Gold OA).
SQ004	4. Τα Υβριδικά Περιοδικά συμβάλλουν σημαντικά στη διεξαγωγή της έρευνας και της προώθησης της επιστήμης.
SQ005	5. Τα Υβριδικά Περιοδικά και γενικότερα το μοντέλο Gold Open Access απαιτεί την καταβολή μεγάλων χρηματικών ποσών για τη δημοσίευση ενός άρθρου εκ μέρους των συγγραφέων.
SQ006	6. Η δημοσίευση με βάση το μοντέλο Gold Open Access ή σε ένα Υβριδικό Περιοδικό προϋποθέτει τη χρηματοδότηση από την Πολιτεία ή από άλλους χρηματοδοτικούς φορείς, αλλιώς δεν είναι εφικτή.
SQ007	7. Τα Υβριδικά Περιοδικά, λόγω του χρηματικού αντιτίμου που καταβάλλει ο συγγραφέας, ενδεχομένως να μην τηρούν αντικειμενικές και έγκυρες διαδικασίες αξιολόγησης, δεδομένου του οικονομικού κινήτρου.

Παράδειγμα Ερώτησης

Κωδικός απάντησης	Απαντήσεις
1	Διαφωνώ
2	Διαφωνώ μερικώς
3	Συμφωνώ μερικώς
4	Συμφωνώ

Επεξηγηματικοί, συνοδευτικοί ορισμοί

Τα Υβριδικά Περιοδικά (Hybrid Journals) είναι τα συνδρομητικά, κλειστά περιοδικά που δίνουν την εναλλακτική λύση στους συγγραφείς να πληρώνουν ένα ποσό για ένα άρθρο (γνωστό ως **APCs: Article Publication or Processing Charge**), προκειμένου αυτό να διατίθεται ελεύθερα στο κοινό.

Το μοντέλο όπου οι συγγραφείς ενός επιστημονικού άρθρου πληρώνουν APCs για τη δημοσίευσή του με ανοικτή πρόσβαση είναι γνωστό ως **Χρυσή Ανοικτή Πρόσβαση (Gold Open Access - Gold OA)**. Το ποσό αυτό κυμαίνεται από 1000 έως και 3000 δολάρια.

Στον αντίποδα, υπάρχει το μοντέλο της **Πράσινης Ανοικτής Πρόσβασης (Green Open Access)**, όπου οι συγγραφείς δημοσιεύουν τα άρθρα τους σε ανοικτά περιοδικά, χωρίς χρέωση ή καταθέτουν ένα αντίγραφο σε ένα αποθετήριο ανοικτής πρόσβασης (πριν ή μετά τη δημοσίευση του άρθρου σε κάποιο περιοδικό).

LimeSurvey

← Ρυθμίσεις **Structure**

- ☰ Ενότητα 1 - Υβριδικά Περιοδικά 1 ▲
 - ☰ [Q1] › Ερώτηση 1η – Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε...
- ☰ Ενότητα 2 Ανοικτή Ομότιμη αξιολόγηση και Αν... 1 ▲
 - ☰ [Q2] › Ερώτηση 2η – Ποια είναι η στάση σας αν...
- ☰ Ενότητα 3 Ανοικτά Ερευνητικά Δεδομένα 2 ▲
 - ☰ [Q3] › Ερώτηση 3η - Γνωρίζετε ότι οι αρχές FAI...
 - ☰ [Q4] › Ερώτηση 4η - Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε...
- ☰ Ενότητα 4 Εναλλακτικές Μετρικές ή Altmetrics 2 ▲

LimeSurvey

Επεξεργασία ερώτησης: Q1 (ID:614)










Ελληνικά (Βασική γλώσσα)














Κωδικός:











Q1









Απαιτείται

Ερώτηση:

HTML κώδικας         

       **B** *I* U ~~S~~ x_x x^a      


         

Μορφές  Μορφοπ...  Γραμματ...  Μέ...    **A**  **A** 


Ερώτηση 1η – Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω δηλώσεις σε ό,τι αφορά τα Υβριδικά Περιοδικά που προσφέρουν το μοντέλο της Χρυσής Ανοικτής Πρόσβασης (Gold Open Access model);

[1 – Διαφωνώ, 2 - Διαφωνώ μερικώς, 3 – Συμφωνώ μερικώς, 4 – Συμφωνώ]

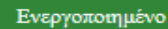
< Γενικές επιλογές

Question type: Διάταξη 

Ομάδα ερώτησης:

Ενότητα 1 - Υβριδικά Περιοδικά (ID:75) 

Υποχρεωτικό:

Ενεργοποιημένο 

Εξίσωση σχέσης:

{ 1 }

< Άλλο

< Εμφάνιση

< Λογική

< Στατιστικά

Επεξεργασία αποτελεσμάτων

- ❖ Εξαγωγή των δεδομένων των πλήρως συμπληρωμένων ερωτηματολογίων (215 συνολικά).
- ❖ Αντικατάσταση των λεκτικών απαντήσεων με τους αντίστοιχους αριθμούς των ερωτημάτων.
- ❖ Εισαγωγή του αρχείου σε **csv μορφή** στο λογισμικό **Jasp** για **στατιστική επεξεργασία**
- ❖ Δημιουργία γραφημάτων, πινάκων συχνότητας, συσχετισμός με μεταβλητές-δημογραφικά στοιχεία
- ❖ Το **Jasp** είναι ένα ελεύθερο λογισμικό, ανοικτού κώδικα, πολύ φιλικό στον χρήστη για στατιστική ανάλυση. Παρέχει αποτελέσματα βάσει της συχνότητας (Frequentist inference) & του θεωρήματος του Μπέυζ (Bayesian inference) και υποστηρίζεται από το Πανεπιστήμιο του Άμστερνταμ.

(Jasp. (2020). Retrieved March 22, 2020, from <https://en.wikipedia.org/wiki/JASP>).

Επεξεργασία αποτελεσμάτων (JASP)

SurveyResults_processed

Descriptives T-Tests ANOVA Regression Frequencies Factor

- ▶ Q1-SQ001 per profession (Q8)
- ▶ Q1-SQ001-07
- ▶ Q1-SQ001-07 per profession
- ▶ Q1-SQ001-07 per experience
- ▶ Q1-SQ001-07 per sex
- ▶ Q2-SQ001-05
- ▶ Q2-SQ001-05 per profession
- ▶ Q3
- ▶ Q4-SQ001-06
- ▶ Q4-SQ001-06 per experience

Q1-SQ001-007-Q10(sex)

Descriptive Statistics

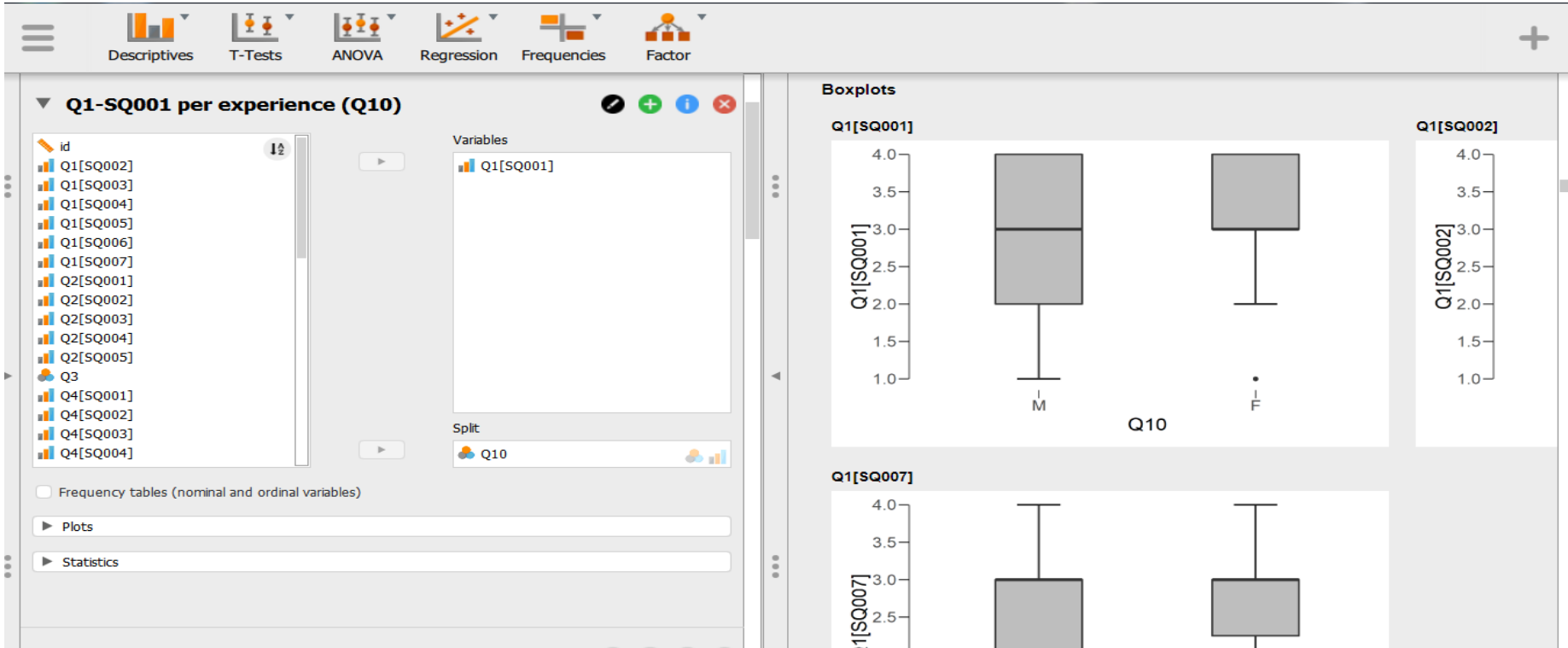
	Q1[SQ001]		Q1[SQ002]		Q1[SQ003]		Q1[SQ004]		Q1[SQ005]	
	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F
Valid	105	110	105	110	105	110	105	110	105	110
Missing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mean	2.933	3.000	3.200	3.300	3.010	2.973	3.019	3.027	3.390	3.427
Std. Deviation	0.923	0.813	0.825	0.819	0.814	0.784	0.888	0.962	0.826	0.818
Minimum	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Maximum	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000

Frequency Tables

Frequencies for Q1[SQ001]

	Q10	Q1[SQ001]	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
M	1		10	9.524	9.524	9.524
	2		18	17.143	17.143	26.667
	3		46	43.810	43.810	70.476
	4		31	29.524	29.524	100.000
	Missing			0	0.000	
Total			105	100.000		
F	1		7	6.364	6.364	6.364
	2		15	13.636	13.636	20.000
	3		59	53.636	53.636	73.636
	4		29	26.364	26.364	100.000
	Missing			0	0.000	

Επεξεργασία αποτελεσμάτων (JASP)



Αποτελέσματα (Παράδειγμα)

Ενότητας 1 - Υβριδικά Περιοδικά / Αναλυτικά στατιστικά στοιχεία

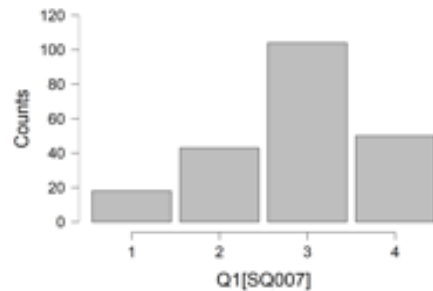
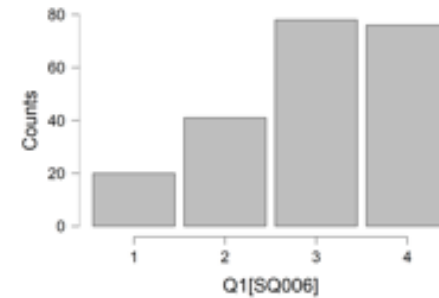
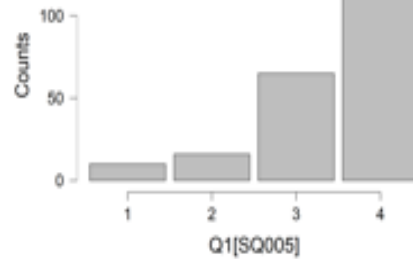
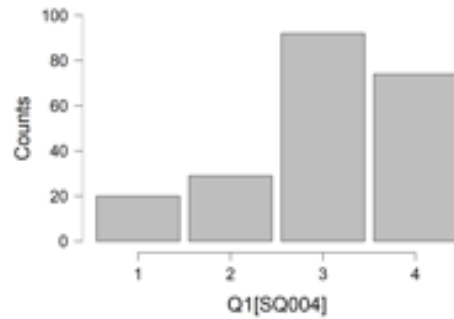
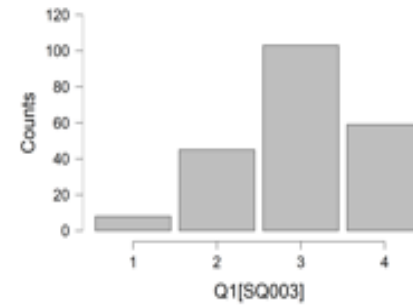
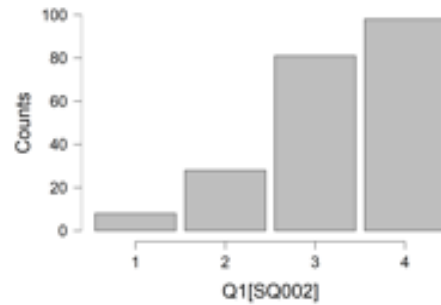
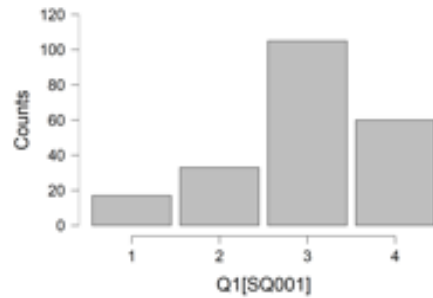
Descriptive Statistics							
	Q1[SQ001]	Q1[SQ002]	Q1[SQ003]	Q1[SQ004]	Q1[SQ005]	Q1[SQ006]	Q1[SQ007]
Valid	215	215	215	215	215	215	215
Missing	0	0	0	0	0	0	0
Mean	2.967	3.251	2.991	3.023	3.409	2.977	2.865
Std. Error of Mean	0.059	0.056	0.054	0.063	0.056	0.065	0.059
Median	3.000	3.000	3.000	3.000	4.000	3.000	3.000
Std. Deviation	0.867	0.822	0.797	0.924	0.820	0.959	0.868

Frequencies for Q1[SQ001] - Τα Υβριδικά Περιοδικά συνδυάζουν την ποιότητα ενός συνδρομητικού περιοδικού και τα οφέλη της Ανοικτής Πρόσβασης, άρα είναι πιθανόν τα άρθρα τους να λαμβάνουν περισσότερες αναφορές.

Q1[SQ001]	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Διαφωνώ	17	7.907	7.907	7.907
Διαφωνώ μερικώς	33	15.349	15.349	23.256
Συμφωνώ μερικώς	105	48.837	48.837	72.093
Συμφωνώ	60	27.907	27.907	100.000
Missing	0	0.000		
Total	215	100.000		

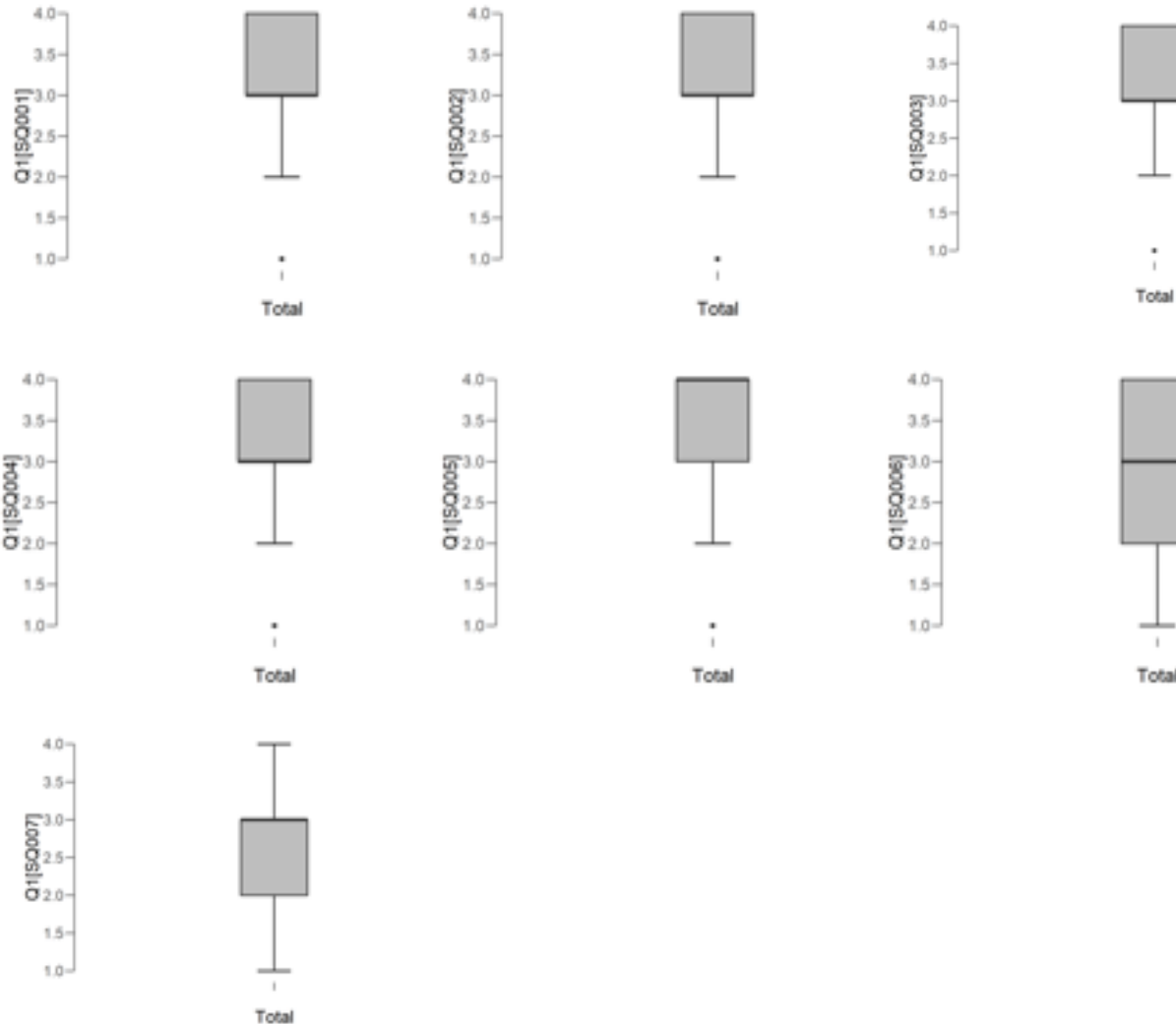
Αποτελέσματα (Παράδειγμα)

Ενότητας 1 - Υβριδικά Περιοδικά - Γραφήματα



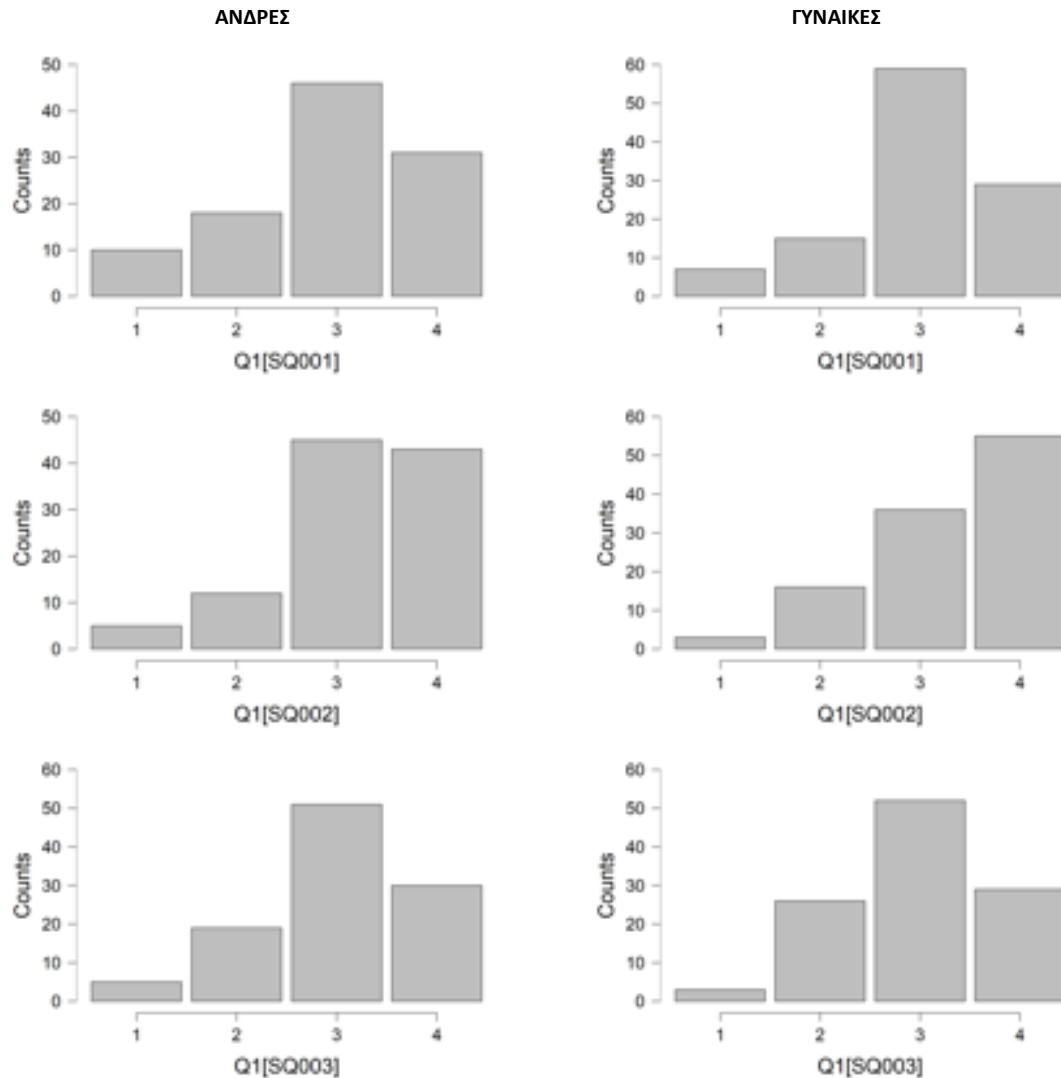
Αποτελέσματα (Παράδειγμα)

Ενότητας 1 - Υβριδικά Περιοδικά - Boxplots



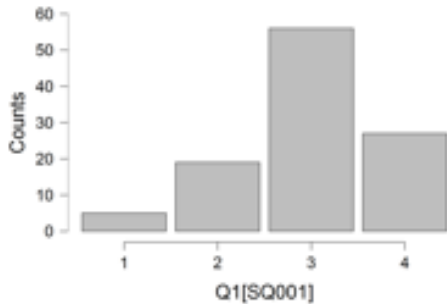
Αποτελέσματα (Παράδειγμα)

Ενότητας 1 - Υβριδικά Περιοδικά / Στοιχεία ανά διάφορα κριτήρια

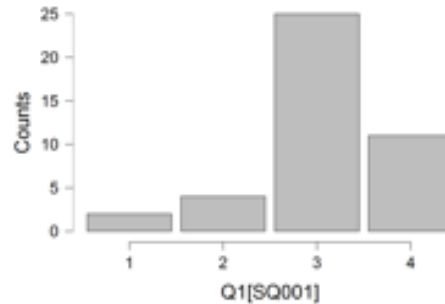


Αποτελέσματα (Παράδειγμα)

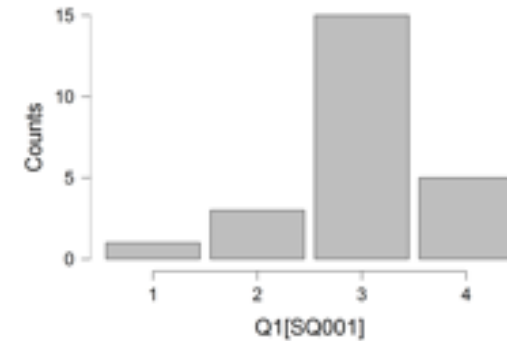
Ενότητας 1 - Υβριδικά Περιοδικά / Στοιχεία ανά διάφορα κριτήρια



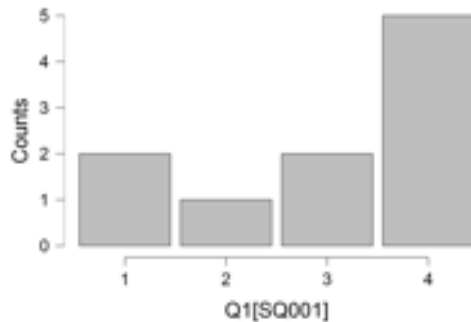
Ιατροί του ΕΣΥ-NHS doctors



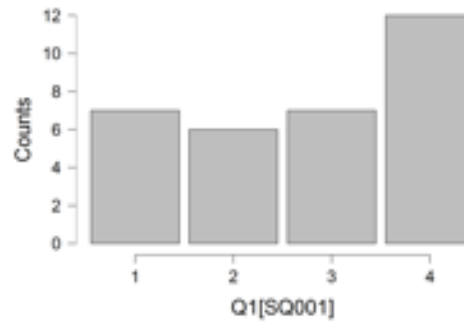
Ακαδημαϊκοί ιατροί-Academic doctors



Νοσηλευτικό προσωπικό-Nursing staff



Παραϊατρικό προσωπικό-Paramedical staff



Άλλο (ιδιώτες ιατροί, ερευνητές)-
other (private sector doctors,
researchers)

Αποτελέσματα

Ενότητας 1 - Υβριδικά Περιοδικά

	Q1[SQ001]	Q1[SQ002]	Q1[SQ003]	Q1[SQ004]	Q1[SQ005]	Q1[SQ006]	Q1[SQ007]
Mean	2.967	3.251	2.991	3.023	3.409	2.977	2.865

Q1	Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω δηλώσεις σε ό,τι αφορά τα Υβριδικά Περιοδικά που προσφέρουν το μοντέλο της Χρυσής Ανοικτής Πρόσβασης (Gold Open Access model);
Κωδικός υποερώτησης	Υποερωτήσεις
SQ001	1. Τα Υβριδικά Περιοδικά συνδυάζουν την ποιότητα ενός συνδρομητικού περιοδικού και τα οφέλη της Ανοικτής Πρόσβασης, άρα είναι πιθανόν τα άρθρα τους να λαμβάνουν περισσότερες αναφορές.
SQ002	2. Ένα «ανοικτό» άρθρο σε ένα Υβριδικό Περιοδικό είναι πιθανόν να λάβει κατά μέσο όρο, περισσότερες αναφορές από ένα «κλειστό» άρθρο στο ίδιο περιοδικό ή σε σχέση με ένα «ανοικτό» άρθρο σε ένα αποθετήριο.
SQ003	3. Τα Υβριδικά Περιοδικά παρέχουν μικρότερους χρόνους αναμονής για την αξιολόγηση και την έκδοση ενός άρθρου με ανοικτή πρόσβαση (Gold OA).
SQ004	4. Τα Υβριδικά Περιοδικά συμβάλλουν σημαντικά στη διεξαγωγή της έρευνας και της προώθησης της επιστήμης.
SQ005	5. Τα Υβριδικά Περιοδικά και γενικότερα το μοντέλο Gold Open Access απαιτεί την καταβολή μεγάλων χρηματικών ποσών για τη δημοσίευση ενός άρθρου εκ μέρους των συγγραφέων.
SQ006	6. Η δημοσίευση με βάση το μοντέλο Gold Open Access ή σε ένα Υβριδικό Περιοδικό προϋποθέτει τη χρηματοδότηση από την Πολιτεία ή από άλλους χρηματοδοτικούς φορείς, αλλιώς δεν είναι εφικτή.
SQ007	7. Τα Υβριδικά Περιοδικά, λόγω του χρηματικού αντιτίμου που καταβάλει ο συγγραφέας, ενδεχομένως να μην τηρούν αντικειμενικές και έγκυρες διαδικασίες αξιολόγησης, δεδομένου του οικονομικού κινήτρου.

Αποτελέσματα

Ενότητας 1 - Υβριδικά Περιοδικά

Οι συμμετέχοντες συμφωνούν μερικώς με:

- ❖ Τα άρθρα λαμβάνουν περισσότερες αναφορές
- ❖ Παρέχουν μικρότερους χρόνους για αξιολόγηση & έκδοση
- ❖ Συμβάλλουν σημαντικά στη διεξαγωγή της έρευνας & προώθησης της επιστήμης
- ❖ Προϋποθέτουν χρηματοδότηση από την Πολιτεία / χρηματοδοτικούς φορείς
- ❖ Ενδεχομένως να μην τηρούν αντικειμενικές & έγκυρες διαδικασίες αξιολόγησης λόγω του οικονομικού κινήτρου

Οι συμμετέχοντες **συμφωνούν απόλυτα**:

- ❖ Το άρθρο λαμβάνει περισσότερες αναφορές συγκριτικά με ένα κλειστό άρθρο ή με ένα ανοικτό άρθρο αποθετήριο.
- ❖ Απαιτείται η καταβολή μεγάλου χρηματικού ποσού από τους συγγραφείς

Αποτελέσματα

Ενότητα 2 - Ανοικτή Ομότιμη Αξιολόγηση & Ανοικτές Αναφορές

	Q2[SQ001]	Q2[SQ002]	Q2[SQ003]	Q2[SQ004]	Q2[SQ005]
Mean	3.074	3.270	3.084	2.865	2.907

Q2	Ποια είναι η στάση σας αναφορικά με τις παρακάτω επιλογές για την Ανοικτή Ομότιμη Αξιολόγηση (Open Peer Review);
Κωδικός υπο-ερώτησης	Υποερωτήσεις
SQ001	1. Θα υποβάλλατε άρθρο σε επιστημονικό περιοδικό με το σύστημα της Ανοικτής Ομότιμης Αξιολόγησης, σύμφωνα με το οποίο οι ταυτότητες των αξιολογητών είναι γνωστές στους συγγραφείς και αντίστροφα, και συμπεριλαμβάνονται στη δημοσίευση;
SQ002	2. Θα υποβάλλατε άρθρο σε επιστημονικό περιοδικό με το σύστημα των Ανοικτών Αναφορών κατά το οποίο δημοσιεύονται όλες οι εκθέσεις αξιολόγησης και οι απαντήσεις των συγγραφέων με σκοπό τη μέγιστη δυνατή διαφάνεια;
SQ003	3. Θα αναλαμβάνετε την αξιολόγηση ενός άρθρου σε επιστημονικό περιοδικό με το σύστημα της Ανοικτής Αξιολόγησης και των Ανοικτών Αναφορών, κατά το οποίο τόσο το όνομά σας, όσο και η αξιολόγησή σας συμπεριλαμβάνονται στη δημοσίευση;
SQ004	4. Θα υποβάλλατε άρθρο σε επιστημονικό περιοδικό, όπου η Ομότιμη Αξιολόγηση γίνεται γρήγορα και εξετάζει τη μεθοδολογική αρτιότητα της έρευνας χωρίς να την αξιολογεί σε επίπεδο καινοτομίας ή επιστημονικού ενδιαφέροντος (όπως το μοντέλο λειτουργίας του εκδότη PLoS);
SQ005	5. Θα υποβάλλατε άρθρο σε επιστημονικό περιοδικό, όπου η Ομότιμη Αξιολόγηση γίνεται μετά από τη δημοσίευση, με την προϋπόθεση ότι έχει ελεγχθεί προηγουμένως η επιστημονική εγκυρότητα της έρευνας από προσκεκλημένους αξιολογητές (όπως το μοντέλο λειτουργίας του εκδότη F1000Research);

Αποτελέσματα

Ενότητα 2 - Ανοικτή Ομότιμη Αξιολόγηση & Ανοικτές Αναφορές

Οι συμμετέχοντες ανταποκρίθηκαν **θετικά** σε όλα τα **υποερωτήματα**:

- ❖ Θα υπέβαλαν άρθρο σε περιοδικό με το σύστημα της Ανοικτής Ομότιμης Αξιολόγησης & των Ανοικτών Αναφορών
- ❖ Θα αναλάμβαναν την αξιολόγηση σε περιοδικό με το σύστημα της Ανοικτής Ομότιμης Αξιολόγησης
- ❖ Είναι θετικοί απέναντι στο λειτουργικό μοντέλο του εκδότη PLoS & F1000Research

Το νοσηλευτικό προσωπικό **διαφωνεί μερικώς**:

- ❖ Με την υποβολή άρθρου σε περιοδικό , όπως το μοντέλο λειτουργίας του εκδότη PLoS

Αποτελέσματα

Ενότητα 3 - Ανοικτά Ερευνητικά Δεδομένα

Ερώτηση 3 [Q3 : Γνωρίζετε ότι οι αρχές FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable) θα αποτελούν προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση της έρευνας στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Ναι	39	18%
Όχι	176	82%

Αποτελέσματα

Ενότητα 3 - Ανοικτά Ερευνητικά Δεδομένα

	Q4[SQ001]	Q4[SQ002]	Q4[SQ003]	Q4[SQ004]	Q4[SQ005]	Q4[SQ006]
Mean	3.358	3.474	2.963	2.377	1.684	2.944

Q4	Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω δηλώσεις σε ό,τι αφορά τα Ανοικτά Ερευνητικά Δεδομένα (Open Research Data);
Κωδικός υπο-ερώτησης	Υποερωτήσεις
SQ001	1. Η δημοσίευση ενός άρθρου πρέπει να συμπεριλαμβάνει οπωσδήποτε και τα ερευνητικά δεδομένα με ανοικτή ή κλειστή πρόσβαση.
SQ002	2. Η ανοικτή πρόσβαση στα ερευνητικά δεδομένα μιας δημοσίευσης θα συμβάλλει σημαντικά στη διεξαγωγή της έρευνας και της προώθησης της επιστήμης.
SQ003	3. Οι ερευνητές δεν είναι σε θέση να εφαρμόσουν τις αρχές FAIR στα ερευνητικά τους δεδομένα, γιατί δεν υπάρχει η κατάλληλη εκπαίδευση και υποστήριξη.
SQ004	4. Θα συμφωνούσατε ένα άρθρο σας και τα ερευνητικά δεδομένα του να αξιοποιηθούν από τρίτους, χωρίς εμπορικό όφελος, με αναφορά στο όνομά σας και χωρίς τη συγκατάθεσή σας;
SQ005	5. Θα συμφωνούσατε ένα άρθρο σας και τα ερευνητικά δεδομένα του να αξιοποιηθούν από τρίτους με εμπορικό όφελος (π.χ. text ή data mining);
SQ006	6. Υπάρχουν επιστήμες, όπως η ιατρική, όπου είναι δύσκολο να εφαρμοστούν οι αρχές FAIR, λόγω του προσωπικού χαρακτήρα των ερευνητικών δεδομένων.

Αποτελέσματα

Ενότητα 3 - Ανοικτά Ερευνητικά Δεδομένα

Στην ερώτηση 4 αναφορικά με τα Ανοικτά Ερευνητικά Δεδομένα οι συμμετέχοντες συμφωνούν:

- ❖ να συμπεριλαμβάνονται τα ερευνητικά δεδομένα με τη δημοσίευση του άρθρου
- ❖ ότι συμβάλλουν σημαντικά στη διεξαγωγή της έρευνας και στην προώθηση της επιστήμης.
- ❖ ότι δεν υπάρχει κατάλληλη εκπαίδευση & υποστήριξη για την εφαρμογή των αρχών FAIR
- ❖ ότι υπάρχουν επιστήμες, όπως η Ιατρική, όπου η εφαρμογή των αρχών FAIR είναι δύσκολη λόγω του προσωπικού χαρακτήρα των δεδομένων.

Αποτελέσματα

Ενότητα 3 - Ανοικτά Ερευνητικά Δεδομένα

Frequencies for Q4[SQ004] – Θα συμφωνούσατε ένα άρθρο σας και τα ερευνητικά δεδομένα του να αξιοποιηθούν από τρίτους, χωρίς εμπορικό όφελος, με αναφορά στο όνομά σας και χωρίς τη συγκατάθεσή σας;

Q4[SQ004]	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Διαφωνώ	66	30.698	30.698	30.698
Διαφωνώ μερικώς	51	23.721	23.721	54.419
Συμφωνώ μερικώς	49	22.791	22.791	77.209
Συμφωνώ	49	22.791	22.791	100.000
Total	215	100.000		

Frequencies for Q4[SQ005] – Θα συμφωνούσατε ένα άρθρο σας και τα ερευνητικά δεδομένα του να αξιοποιηθούν από τρίτους με εμπορικό όφελος (π.χ. text ή data mining);

Q4[SQ005]	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Διαφωνώ	125	58.140	58.140	58.140
Διαφωνώ μερικώς	47	21.860	21.860	80.000
Συμφωνώ μερικώς	29	13.488	13.488	93.488
Συμφωνώ	14	6.512	6.512	100.000
Total	215	100.000		

Οι συμμετέχοντες διαφωνούν με το ενδεχόμενο να χρησιμοποιηθεί το άρθρο τους απο τρίτους με ή χωρίς εμπορικό όφελος με αναφορά στο όνομά τους και χωρίς τη συγκατάθεσή τους.

Αποτελέσματα

Ενότητα 3 - Ανοικτά Ερευνητικά Δεδομένα

Frequencies for Q4[SQ004] – Θα συμφωνούσατε ένα άρθρο σας και τα ερευνητικά δεδομένα του να αξιοποιηθούν από τρίτους, χωρίς εμπορικό όφελος, με αναφορά στο όνομά σας και χωρίς τη συγκατάθεσή σας;

Q9	Q4[SQ004]	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
1-10y	Διαφωνώ	19	38.000	38.000	38.000
	Διαφωνώ μερικώς	14	28.000	28.000	66.000
	Συμφωνώ μερικώς	12	24.000	24.000	90.000
	Συμφωνώ	5	10.000	10.000	100.000
10-20y	Διαφωνώ	23	26.136	26.136	26.136
	Διαφωνώ μερικώς	22	25.000	25.000	51.136
	Συμφωνώ μερικώς	26	29.545	29.545	80.682
	Συμφωνώ	17	19.318	19.318	100.000
>20y	Διαφωνώ	24	31.169	31.169	31.169
	Διαφωνώ μερικώς	15	19.481	19.481	50.649
	Συμφωνώ μερικώς	11	14.286	14.286	64.935
	Συμφωνώ	27	35.065	35.065	100.000
	Total	77	100.000		

Οι συμμετέχοντες με επαγγελματική εμπειρία 1-10 έτη είναι αυτοί που διαφωνούν κυρίως με την ενδεχόμενη αξιοποίηση των ερευνητικών τους δεδομένων από τρίτους χωρίς εμπορικό όφελος με αναφορά στο όνομά τους χωρίς τη συγκατάθεσή τους.

Αποτελέσματα

Ενότητα 3 - Ανοικτά Ερευνητικά Δεδομένα

Frequencies for Q4[SQ004] - Θα συμφωνούσατε ένα άρθρο σας και τα ερευνητικά δεδομένα του να αξιοποιηθούν από τρίτους, χωρίς εμπορικό όφελος, με αναφορά στο όνομά σας και χωρίς τη συγκατάθεσή σας;

Q8	Q4[SQ004]	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Academic Doctor	Διαφωνώ	11	26.190	26.190	26.190
	Διαφωνώ μερικώς	8	19.048	19.048	45.238
	Συμφωνώ μερικώς	16	38.095	38.095	83.333
	Συμφωνώ	7	16.667	16.667	100.000
NHS Doctor	Διαφωνώ	33	30.841	30.841	30.841
	Διαφωνώ μερικώς	30	28.037	28.037	58.879
	Συμφωνώ μερικώς	18	16.822	16.822	75.701
Nursing St.	Συμφωνώ	26	24.299	24.299	100.000
	Διαφωνώ	8	33.333	33.333	33.333
	Διαφωνώ μερικώς	3	12.500	12.500	45.833
	Συμφωνώ μερικώς	7	29.167	29.167	75.000
Paramedical St.	Συμφωνώ	6	25.000	25.000	100.000
	Διαφωνώ	3	30.000	30.000	30.000
	Διαφωνώ μερικώς	3	30.000	30.000	60.000
	Συμφωνώ μερικώς	4	40.000	40.000	100.000
Other	Συμφωνώ	0	0.000	0.000	100.000
	Διαφωνώ	11	34.375	34.375	34.375
	Διαφωνώ μερικώς	7	21.875	21.875	56.250
	Συμφωνώ μερικώς	4	12.500	12.500	68.750
	Συμφωνώ	10	31.250	31.250	100.000

Μόνο οι ακαδημαϊκοί ιατροί & το παραϊατρικό προσωπικό αντιμετωπίζουν θετικά το ενδεχόμενο, ένα άρθρο τους και τα ερευνητικά δεδομένα του να αξιοποιηθούν από τρίτους, χωρίς εμπορικό όφελος με αναφορά στο όνομά τους χωρίς τη συγκατάθεσή τους.

Αποτελέσματα

Ενότητα 3 - Ανοικτά Ερευνητικά Δεδομένα

Frequencies for Q4[SQ004] - Θα συμφωνούσατε ένα άρθρο σας και τα ερευνητικά δεδομένα του να αξιοποιηθούν από τρίτους, χωρίς εμπορικό όφελος, με αναφορά στο όνομά σας και χωρίς τη συγκατάθεσή σας;

Q10	Q4[SQ004]	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Άνδρες	Διαφωνώ	25	23.810	23.810	23.810
	Διαφωνώ μερικώς	18	17.143	17.143	40.952
	Συμφωνώ μερικώς	30	28.571	28.571	69.524
	Συμφωνώ	32	30.476	30.476	100.00
Γυναίκες	Διαφωνώ	41	37.273	37.273	37.273
	Διαφωνώ μερικώς	33	30.000	30.000	67.273
	Συμφωνώ μερικώς	19	17.273	17.273	84.545
	Συμφωνώ	17	15.455	15.455	100.00

Οι άνδρες συμφωνούν σε αντίθεση με τις γυναίκες ένα άρθρο τους να χρησιμοποιηθεί από τρίτους, χωρίς εμπορικό όφελος, με αναφορά στο όνομά τους, χωρίς τη συγκατάθεσή τους.

Αποτελέσματα

Ενότητας 4 - Εναλλακτικές Μετρικές ή Altmetrics

Ερώτηση 5 (Q5): Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες ή μέσα κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιείτε για την προώθηση του ερευνητικού σας έργου

Υπηρεσία	Ναι	Όχι	Όχι, αλλά θα ήθελα	Ποσοστό
ResearchGate	113	66	36	52,6%
Google Scholar	103	76	36	47,9%
LinkedIn	82	97	36	38,1%
Academia.edu	70	90	55	32,5%
Mendeley	37	137	41	17,2%
Facebook	35	166	14	16,3%
Personal Blog	26	132	57	12,1%
YouTube	24	164	27	11,2%
Tweeter	15	179	21	7%

- ❖ Πρώτη επιλογή των συμμετεχόντων αναφορικά με τη χρήση υπηρεσιών/μέσων κοινωνικής δικτύωσης για την προώθηση του ερευνητικού τους έργου είναι το ερευνητικό αποθετήριο ResearchGate και ακολουθεί ο Google Μελετητής
- ❖ Τον μικρότερο αριθμό θετικών αποκρίσεων συγκεντρώνει το Tweeter

Αποτελέσματα

Ενότητας 4 - Εναλλακτικές Μετρικές ή Altmetrics

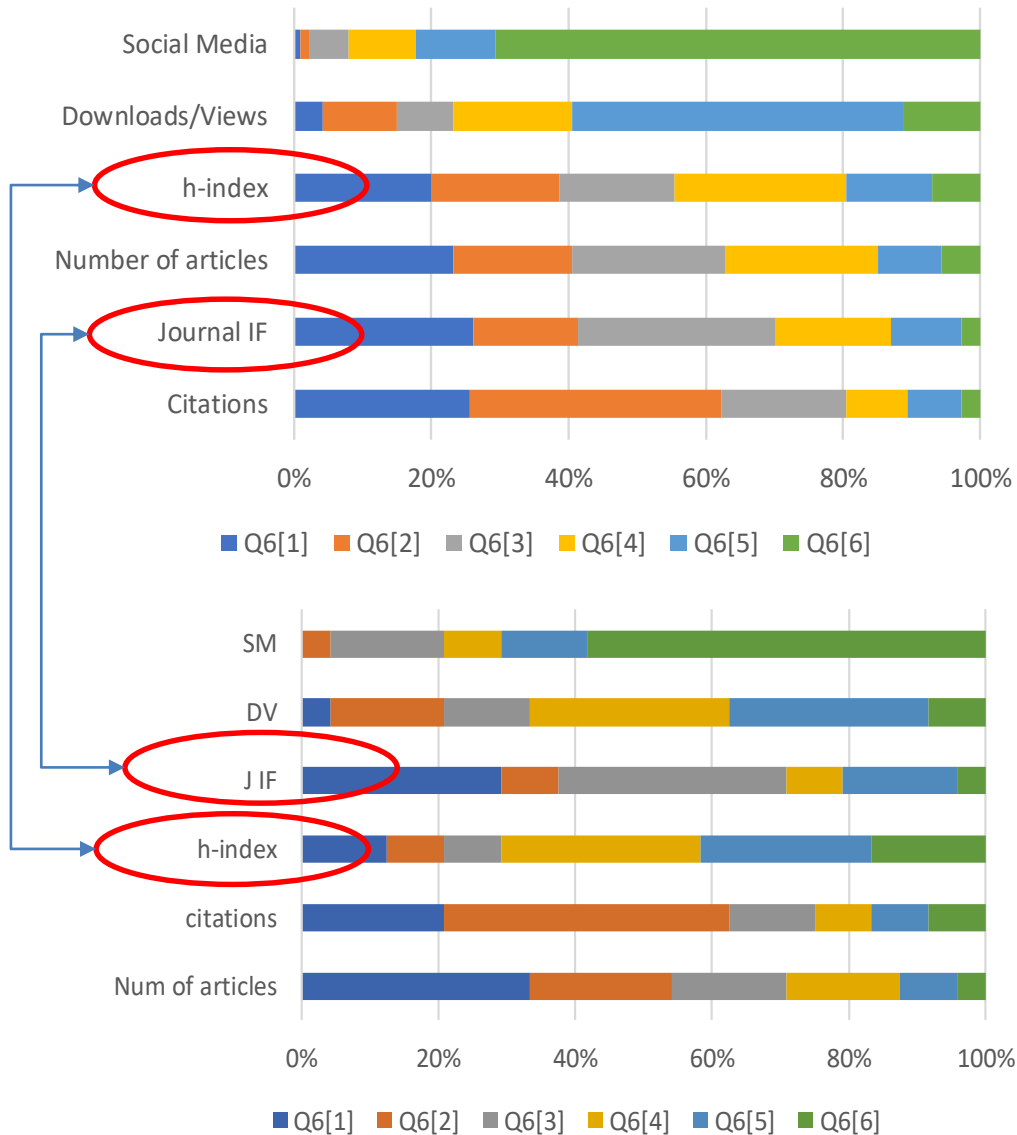
Ερώτηση 6 (Q6): Ποιοι από τους παρακάτω παράγοντες, κατά τη γνώμη σας, είναι πιο σημαντικοί για την αξιολόγηση της έρευνας σας

	Q6[1]	Q6[2]	Q6[3]	Q6[4]	Q6[5]	Q6[6]	Order
Citations	55	79	39	19	17	6	117
Journal IF	56	33	62	36	22	6	108
Number of articles	50	37	48	48	20	12	103
h-index	43	40	36	54	27	15	96
Downloads/Views	9	23	18	37	104	24	61
Social Media	2	3	12	21	25	152	43
Total	215	215	215	215	215	215	

- ❖ Οι συμμετέχοντες θεωρούν πιο σημαντικό παράγοντα για την αξιολόγηση της έρευνάς τους τον αριθμό των αναφορών (citations). Ακολουθούν ο δείκτης απήχησης (Impact Factor) & ο συνολικός αριθμός δημοσιευμάτων.
- ❖ Ο λιγότερο σημαντικός παράγοντας αξιολόγησης του ερευνητικού έργου είναι οι αναφορές στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Αποτελέσματα

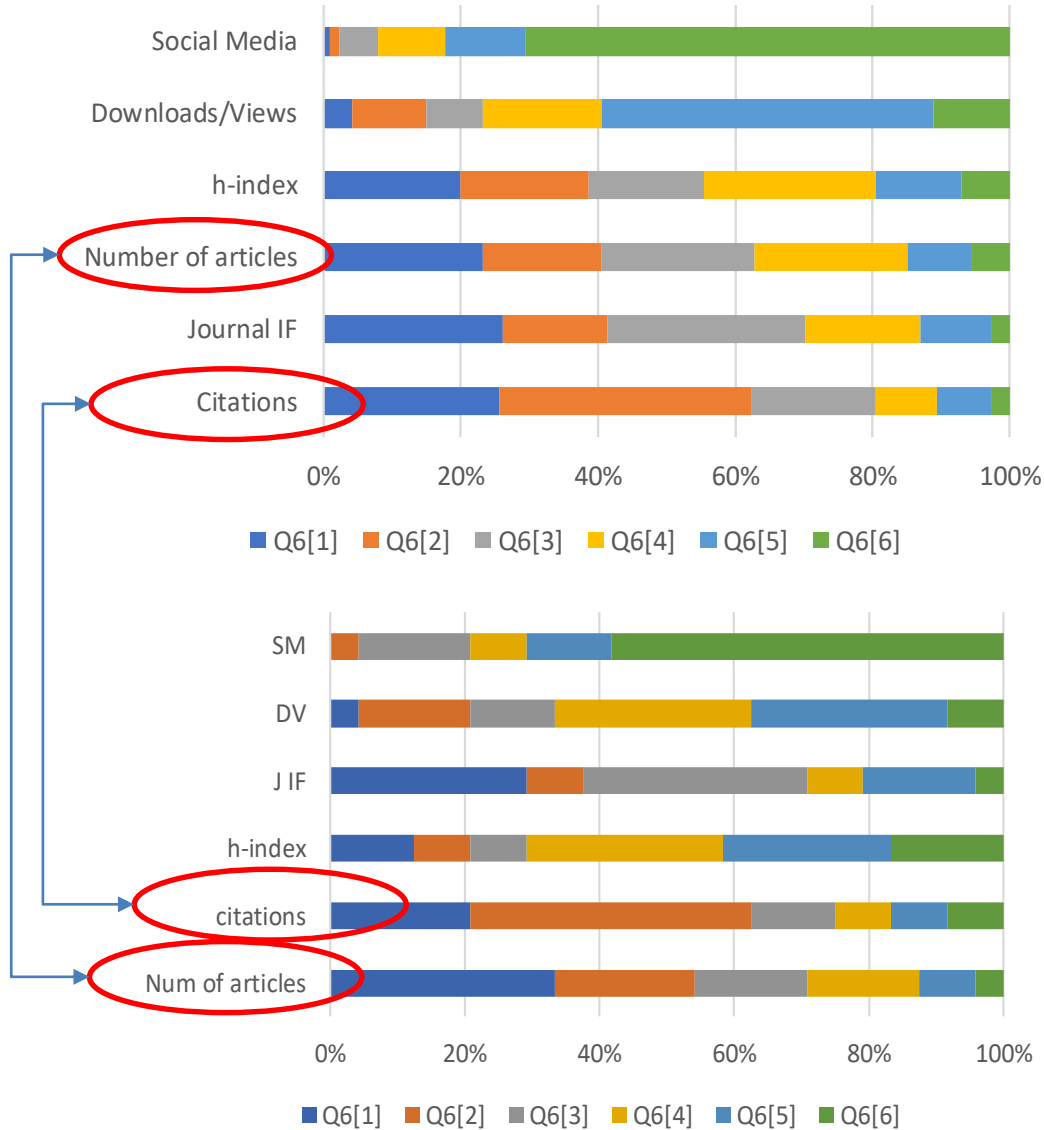
Ενότητας 4 - Εναλλακτικές Μετρικές ή Altmetrics



Οι ακαδημαϊκοί ιατροί διαφοροποιούνται ως προς τη δεύτερη επιλογή των συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων, δίνοντας προβάδισμα στο h-index έναντι του δείκτη απήχησης.

Αποτελέσματα

Ενότητας 4 - Εναλλακτικές Μετρικές ή Altmetrics



Το νοσηλευτικό προσωπικό δίνει ένα μικρό προβάδισμα στον συνολικό αριθμό δημοσιευμάτων έναντι του συνολικού αριθμού αναφορών.

Αποτελέσματα

Ενότητας 5 - Κριτήρια επιλογής μέσου δημοσίευσης

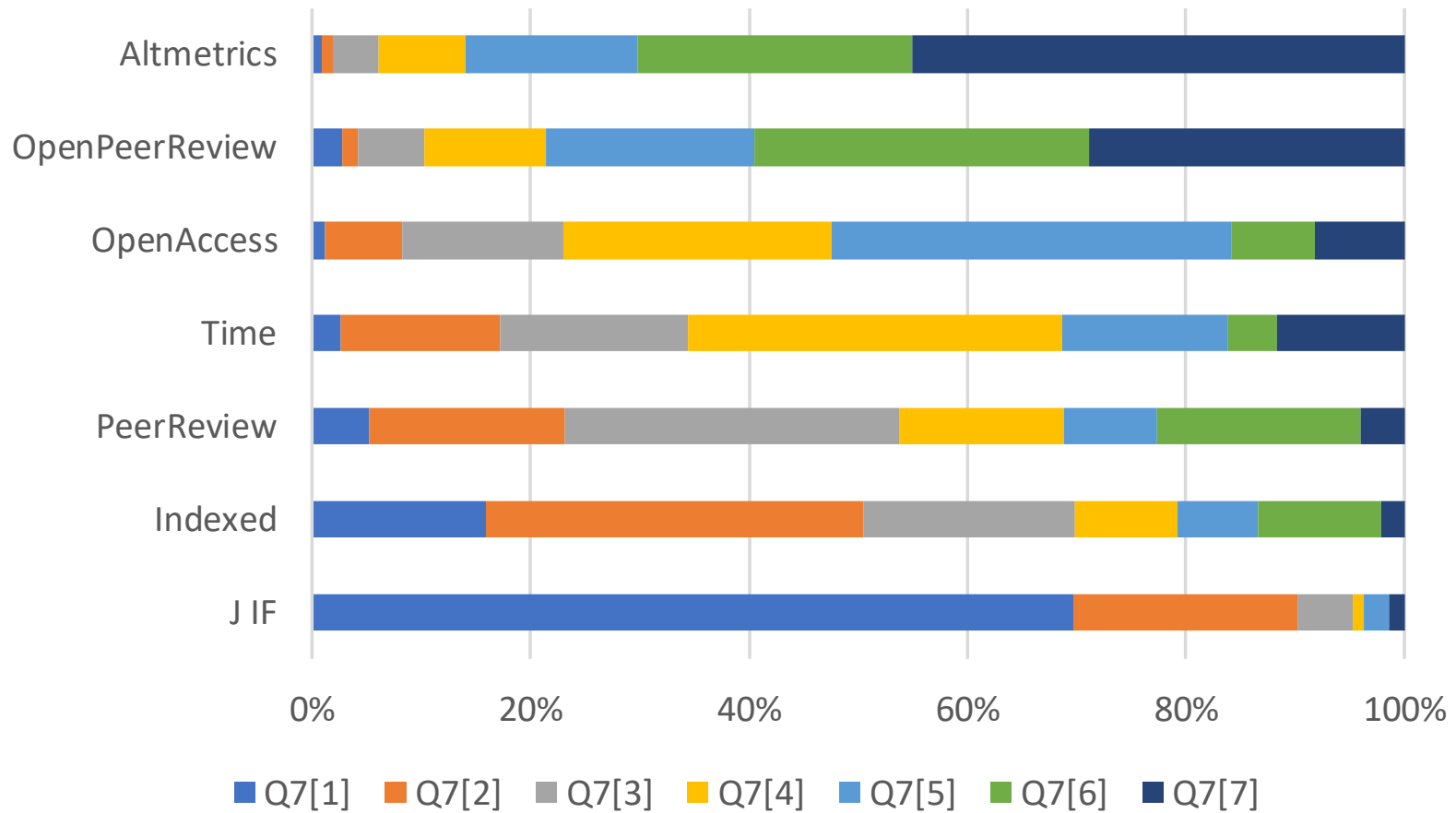
Ερώτηση 7 (Q7): Ποιοι από τους παρακάτω παράγοντες σας επηρεάζουν περισσότερο, όταν επιλέγετε ένα επιστημονικό περιοδικό για τη δημοσίευση των άρθρων σας

Κριτήρια	Q7[1]	Q7[2]	Q7[3]	Q7[4]	Q7[5]	Q7[6]	Q7[7]	Score
Journal IF	150	44	11	2	5	0	3	178
Indexed	37	80	45	22	17	26	5	106
PeerReview	13	44	76	37	21	46	10	83
Time	5	29	34	68	30	9	23	59
OpenAccess	2	13	27	45	67	14	15	47
OpenPeerReview	6	3	13	24	41	66	62	46
Altmetrics	2	2	9	17	34	54	97	40
Total	215	215	215	215	215	215	215	

Ο πιο σημαντικός παράγοντας επιλογής μέσου δημοσίευσης του ερευνητικού έργου είναι το κύρος του περιοδικού (Impact Factor) & η ευρετηρίασή του στις σημαντικές βάσεις (Pubmed, Scopus κ.ά.)

Αποτελέσματα

Ενότητας 5 - Κριτήρια επιλογής μέσου δημοσίευσης



Συμπεράσματα

- ❖ Οι επιστήμονες υγείας αναγνωρίζουν τα οφέλη της Ανοικτής Πρόσβασης (Open Access) & τη συνδέουν με την αύξηση των αναφορών τους. Εντοπίζουν ως κύρια προβλήματα: καταβολή μεγάλων χρηματικών ποσών & την έλλειψη χρηματοδότησης
- ❖ Είναι θετικοί στο νέο μοντέλο Ανοικτής Ομότιμης Αξιολόγησης (Open Peer Review)
- ❖ Δεν είναι σύμφωνοι με το ενδεχόμενο αξιοποίησης των ερευνητικών τους δεδομένων από τρίτους με ή χωρίς εμπορικό όφελος. Δεν είναι εξοικειωμένοι με τις αρχές FAIR
- ❖ Δεν χρησιμοποιούν ή δεν αξιολογούν ως σημαντικές τις εναλλακτικές μετρικές ή Altmetrics
- ❖ Ο αριθμός αναφορών (citations) & ο δείκτης απήχησης (Impact Factor) είναι οι πιο σημαντικοί παράγοντες για την αξιολόγηση της έρευνας
- ❖ Το αυξημένο κύρος του περιοδικού (impact factor), η ευρετηρίασή του σε σημαντικές βάσεις είναι οι κυριότεροι παράγοντες επιλογής μέσου δημοσίευσης του έργου τους

Συμπεράσματα

- ❖ Αφειτηρία για τη **χάραξη στρατηγικής διάδοσης & εφαρμογής των αρχών της Ανοικτής Επιστήμης.**
- ❖ **Αποτελεσματική προσέγγιση των κοινοτήτων που εξυπηρετούν οι βιβλιοθήκες & οι άλλοι εμπλεκόμενοι φορείς με στόχο τη διάδοση των αρχών της Ανοικτής Επιστήμης.**
- ❖ **Επέκταση της παρούσας έρευνας και σε άλλα επιστημονικά πεδία**
- ❖ **Η Kathleen Fitzpatrick (2011) επιβεβαιώνει ότι: «ένα σύστημα που χρειάζεται προσεκτική εφαρμογή της τεχνολογίας, έχει περισσότερο κοινωνικό και όχι τεχνικό χαρακτήρα».**

Ευχαριστώ πολύ